N° 217. 1834

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag 12 September.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Breda. — Het belgische officieel blad berigt, dat er ter gelegenheid van de groote troepen-revue, die op den 27sten September bepaald is, detachementen van alle wapenkorpsen naar Brussel zullen ontboden worden, om door derzelver tegenwoordigheid meer luister aan die wapenschouwing bij te zetten. Eveneens zullen er muzijkanten van de muzijkkorpsen der afdeelingen kunnen ontboden worden, om op het groote concert, dat onder het bestuur van den heer *Fetis* in de Augustijnen-kerk zal gegeven worden, te adsisteren.

Hetzelfde officiele blad weerspreekt het door den *Belge* gegeven berigt, wegens de afschaffing van het visa van den directeur der schatkist voor de ordonnantien van betaling.

— De *Courrier* vermeldt dat de majoor *Greindl*, welken de generaal *Evain* op half traktement had gesteld, kort nadat de generaal *Daine*, aan wien de eerste als chef van den staf verbonden was, zijne memorie aan vorst *Leopold* over de misbruiken in het belgisch leger overhandigd had, thans op nieuw in werkelijke dienst is gesteld.

— De baron *Rothschild* is gisteren van Parijs te Brussel gekomen.

— Het *Journal d'Anvers* brengt twee voorbeelden van belgische vaartuigen bij, het een *London Packet* en het ander *Zeepaard* geheeten, die wegens schade in de havens van Vlissingen en Ter Veere hadden moeten binnen vallen en er de noodige hulp en bescherming hadden gevonden, als daadzaken, die een aanstaand meer toenemend onderling verkeer beloofden.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 97 3/4; Sp. perpet. 39 1/2, 38 1/4, 39; 3 pCt. 25 1/2; Nap. renten 86; Braz. 75.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 8sten September.

Het *Journal de Paris* deelt heden de volgende berigten mede, die onder dagteekening van den 5den en 6den dezer uit Bayonne zouden zijn ontvangen:

» Een groot gedeelte van het zesde bataillon insurgenten heeft zich ontbonden. *Zumala Carreguy* bevond zich den 3den dezer met vier bataillons Navarrezen en Alavezen te Ulate, in de vallei van Amescoa. Men zegt dat bij met den generaal *Lorenzo* eene ontmoeting heeft gehad, die ten voordeele van den laatsten is uitgevallen.

» De generaal *Jaureguy* vervolgt met 3000 man don *Carlos*; *Rodil* doet Elisondo, Urdach en St. Estevan versterken.

» Don *Carlos* passeerde den 4den te Villabona, zich naar Biscaye begevende. De monnikken dier stad zijn hem gevolgd."

Van den 5den dezer melden bijzondere berigten uit Bayonne, dat men reeds destijds aldaar van een gevecht vernomen had, dat te Musquir, in de vallei van Juoz, tusschen *Zumala Carreguy* en *Lorenzo* zoude zijn geleverd, en waarbij de insurgenten inderdaad het onderspit zouden hebben gedolven. De bijzonderheden echter waren niet bekend.

In weerwil van onderscheidene voordeelen door de troepen der koningin behaald, meent men echter aan de grenzen, dat het einde van dezen strijd met geene mogelijkheid is te voorzien, daar de overmagt van den generaal *Rodil* rijkelijk wordt opgewogen, door de meerdere lokale kennis en de ondersteuning die de insurgenten bij de inwoners vinden.

De generaal *Mina* heeft zich den 5den dezer van Bayonne naar Cumbo begeven.

De *National* deelt heden andermaal eene particuliere correspondentie uit Madrid van den 29sten Augustus mede, volgens welke den vorigen dag, door de hoofden der liberale oppositie, in de kamer van afgevaardigden, het ontwerp eener petitie werd ter tafel gebragt, waarbij men de koningin-regentes zoude verzoeken, als grondbeginsel van het Spaansche staatsregt, aan te nemen en plegtig af te kondigen, zekere stellingen tot de zoogenaamde individuele vrijheid, gelijkheid van alle ingezetenen voor de wet, en de afschaffing der censuur betrekkelijk. De ministers zouden zich gewis met nadruk tegen dit voorstel verzetten, dan, ofschoon zij bij eene dergelijke discussie ter gelegenheid van het adres van antwoord de overhand hadden behouden, meende men thans dat de liberale oppositie door vele der later opgekomene leden zoodanig was versterkt, dat men welligt thans een geheel verschillend besluit moest verwachten.

De kamer der proceres zoude den volgenden dag de beraadslaging openen over het ontwerp van wet, waarbij don *Carlos* met de zijnen van het regt tot den troon vervallen wordt verklaard. Waarschijnlijk zoude dit ontwerp worden aangenomen, doch men verwachtte dat vele der leden van den ouden adel zich aan de beraadslaging zouden onttrekken.

— Uit Toulon schrijft men van den 2den dezer, dat het Fransch eskader nog immer bij de Hyères voor anker lag. Den vorigen dag was het transportschip *le Rhône* naar de Levant vertrokken, onder anderen aan boord hebbende den heer *Firmin Didot*, lid der kamer van afgevaardigden.

Het fregat *l'Artémise*, dat vroeger bestemd was om den generaal *Sebastiani* naar Napels over te brengen, zoude thans, daar het oogmerk dezer zending, het huwelijk van den hertog *van Orleans* met eene Napelsche prinses, geheel ter zijde is gesteld, met den nieuw benoemden gouverneur graaf *Drouet d'Erlon* naar Algiers vertrekken.

— Uit Parma schrijft men, dat dom *Miguel* aldaar zeer slecht door de bevolking is ontvangen, en onder het gejouw der menigte de stad heeft verlaten.

— Het beursberigt van heden (8 *September*) houdt het volgende: De 3 pCt. fr. geopend tegen 75,65 zijn achtervolgelijk geklommen tot 76,25 en gebleven op 76,20. De 5 pCt. fr. zijn geweest 104,40 met afgescheiden coupon. De 5 pCt. Sp. perpet. zijn geklommen tot 38 en stonden ten ruim drie ure op 37 5/8; de 3 pCt. waren 27 1/4; de Cortes 42. De regte oorzaak dezer rijzing was niet bekend. Er was noch eenige staatkundige, noch finantiele nieuwstijding in omloop en ook geen courrier aan de Spaansche ambassade gearriveerd.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 11den September.

Z. D. H. de luitenant-generaal, hertog van *Saksen Weimar*, bevindt zich tegenwoordig te 's Hage.

— Aan den baron *de Constant de Rebecque de Villars* is, als kolonel en adjudant van Z. K. H. den Prins *van Oranje*, een eervol ontslag verleend en pensioen toegekend geworden.

— Met den 1sten dezer is de korvet *van Speyk*, thans liggende te Willemstad, in dienst gesteld en zal, onder bevel van den kapitein ter zee *J. van der Straten*, voor de Oostindië worden uitgerust.

— Het lijk van den, op den 5den dezer te Amsterdam overleden heer *W. J. Zillesen*, rector van het gijmnasium aldaar, enz. enz., is den 10den daaraanvolgende, onder geleide van eenen talrijken stoet betrekkingen en vrienden, naar de laatste rustplaats gebragt, en onder het houden eener roerende, tot de aanwezige gerigte aanspraak, ter aarde besteld.

— In de *Amsterdamsche Stads-Courant* leest men van 9 Sept. het volgende: » Gisteren middag is door het bestuur dezer stad, bij gelegenheid van de terugkomst der beide *Mobiele Bataillons Schutterij*, welke uit deze stad waren uitgetrokken geweest, in het logement van den heer *Brak* (*den Doelen*, in de Doelenstraat) een maaltijd gegeven van 170 couverts, tot welken al de heeren officieren, zoowel der uitgetrokken als der dienstdoende schutterij genoodigd zijn geweest. Behalve H. E. A. heeren burgemeester en wethouderen en vele leden van den achtb. raad, als gastheeren gezeten, waren ook tegenwoordig de heer staatsraad, gouverneur van Noord-Holland, de heer luitenant-kolonel *van Windsheijm*, kommanderende de garnizoens-troepen en de heer luitenant-kolonel, eerst aanwezende ingenieur, *van der Wyck*.

» De zaal was smaakvol versierd; aan den wand prijkten schilden, welke door de op dezelve geschilderde namen van Hasselt, Houthalen, Leuven enz. aan overwinningen herinnerden, aan welke onze schutterij een zoo luisterrijk deel had gehad.

» Er werden hartelijke toasten gebragt aan den *Koning*, de *Koningin*, den *Prins van Oranje*, *Prins* FREDERIK, den *Gouverneur*, de *Mobiele en Dienstdoende Schutterij*; dezelve werden besloten met een toast *ten beste van het* VADERLAND.

» Voor den *Doelen* lag de barge, op welke de leden van het korps muzijk en de hoornblazers vereenigd waren en van waar zij, bij afwisseling, fraaije muzijkstukken deden hooren."

— Van Texel en den Helder wordt geschreven, dat de schutterkorpsen dier plaatsen, welke een gedeelte van het leger te velde hebben uitgemaakt, dezer dagen aldaar aangekomen en feestelijk verwellekomd zijn.

— Op den 6den dezer is het 2de bataillon der 1ste afdeeling Groningsche schutterij te Groningen aangekomen en aldaar met de meeste plegtigheid en vreugde ontvangen. Op den 10den werd het 1ste bat. der 1ste afd. dierzelfde schutterij, bestaande uit de stedelijke mobiele schutterij der stad Groningen, aldaar gewacht en reeds toebereidselen tot derzelver ontvangst gemaakt.

— Men schrijft uit Maastricht, van den 4den dezer, dat de heer *J. B. H. Vrijthoff*, fungerend controleur der belastingen aldaar,

zich den 31sten Augustus naar Gulpen begeven hebbende, en zich in een huis tegen over dat der Belgische gendarmerie bevindende, ten gevolge van een uit gemeld huis door eenen brigadier, bij ongeluk of met opzet, gelost schot, het leven heeft verloren.

— Van den 16den Julij tot den 15den Augustus zijn te Keulen en in de nabijheid aangekomen 412 geladen schepen en 115 afgevaren. Onder de eersten waren er 6 van Amsterdam met 17,876 centenaars, 5 van Rotterdam met 18,895 centenaars en 1 van Antwerpen met 2,071 centenaars, terwijl de Nederlandsche stoombooten 5,496 centenaars aanbragten.

Naar Mentz voorbijgevaren: 4 schepen van Amsterdam met 13,110 centenaars, van Rotterdam met 9,835 centenaars; naar Manheim 5 van Amsterdam met 17,556 centenaars, 2 van Rotterdam met 7,280 centenaars; naar Frankfort 2 van Amsterdam met 4,591 centenaars, 2 van Rotterdam met 5,439 centenaars; naar Coblents 1 van Amsterdam met 1,640 centen. en 2 van Rotterdam met 5,983 centenaars.

— In de jongste Javasche Couranten tot den 24sten Mei vindt men eenige verslagen van de jongst in 't werk gestelde pogingen tot de uitroeijing van de zeeroovery, die sommige streken van de Indische vaarwateren nog altijd zeer onveilig maakte. Volgens een van Sourabaya ontvangen berigt was onder anderen nog den 11den April de schooner *Iris*, bij het eiland Gilboang, ten Noorden van straat Balie, met zeventien roovers vaartuigen slaags geweest, doch het gelukkig ontkomen; maar had zij den volgenden dag een kleine schooner, vermoedelijk een Engelsch vaartuig, dat een paar dagen te voren door de straat had zoeken te komen, in een' vrij gehavenden staat en door zeerooversvaartuigen begeleid gezien. De pogingen van het gouvernement, om de talrijke zeeroovers van Tobello en Mangindanao tot een ordelijk leven terug te brengen en te overreden om zich onder 's gouvernements bescherming op het vruchtbaar eiland Tanah Sampea te vestigen schenen allengs met een' gunstigen uitslag bekroond te worden. De vorsten van het eiland Sambauwa werkten daartoe, onder de leiding van den gezaghebber te Bima, *C. H. Steins*, ijverig mede, voornamelijk door het bezigen van geweld tegen de roovers, die, aan geene vertoogen gehoor gevende, de zee bleven onveilig maken. Zoo was eene magt, bestaande uit 58 praauwen van Bima en 74 van Sambauwa, de eersten onder bevel van den genoemden gezaghebber en de laatsten onder dat van prins *Kalie Bella*, tot het gemeld doel onlangs in zee gestoken, naar het eiland Sumadan koers stellende, met het gelukkig gevolg dat weldra negen rooversvaartuigen waren vernield en 42 gevangenen uit handen der zeeroovers verlost werden. Nagenoeg gelijktijdig was ook door den sultan van Linga en den radja *Moeda* van Riouw een vijftigtal gewapende vaartuigen uitgerust, welke, benevens drie gouvernements kruispraauwen, de aan de monding der rivier Indragiri goed versterkte zeeroovers gedurende drie dagen hevig hadden bestreden, en zich niet alleen van de werkten, van de aanwezige praauwen en het voorhanden geschut, maar ook van acht der voornaamste roovershoofden hadden meester gemaakt, van welke laatsten drie terstond gevonnisd en ter dood gebragt en de overige tot levenslangen dwangarbeid verwezen waren.

— In dezelfde berigten wordt gewag gemaakt van het redden op den 21sten April ll., der, op den 16den te voren, op de zuid-oostzijde der Myndertsklippen vastgeraakte schooner *Diana*, door de onvermoeide en beleidvolle hulp van den luitenant der eerste klasse van de koloniale marine *van Boudijk Bastiaanse*, met zijne onderhebbende koloniale oorlogs-schooner *Pilades*.

— Het schip *Johanna*, kapitein *E. Bergman*, zeilde na de opheffing van het embargo uit naar Batavia den 2den Junij 1833 en kwam in het Vaderland den 6den Januarij dezes jaars, zeilde ten tweeden male uit Helvoetsluis den 2den Februarij en kwam aldaar terug den 9den dezer. Dit schip levert dus het zeldzaam voorbeeld op van in vijftien maanden en zeven dagen twee reizen uit en te huis naar en van Batavia te hebben afgelegd, de tijd van laden, lossen en uitrusten daaronder begrepen.

— Men heeft thans berigten uit New-York tot den 16den Augustus, waaruit blijkt, dat weinige dagen te voren, te Charlestown, nabij Boston, oproerige tooneelen van eenen ergerlijken aard hebben plaats gehad. Aldaar bevond zich namelijk een klooster van Ursulinen, waarin zoowel Protestantsche als Roomsch-katholijke meisjes van aanzienlijke familien hare opvoeding erlangden, doch waaromtrent sedert eenigen tijd het gerucht in omloop was, dat men een zeer gegoed meisje, hetwelk dit gesticht had willen verlaten, gedwongen had, om daarin te blijven en den sluijer aan te nemen. Dit gerucht had te Charlestown en in het nabijgelegen Boston de gemoederen zeer tegen de bestuurderessen van dit klooster opgezet; de verbittering klom eindelijk zoo hoog, dat eene bende gepeupel, waaronder zich vele als Indianen vermomde personen bevonden, zich voor het klooster verzamelde, daarin doordrong, de gezamenlijke bewoneressen, bestaande uit 12 nonnen en 57 jonge meisjes, op eene onbeschofte wijze verdreef, en het klooster met alle de daartoe behoorende gebouwen aan alle hoeken in brand stak. Binnen zeer korten tijd was het geheele gesticht door de vlammen verteerd, terwijl het gemeen alle pogingen tot blussching belette. Natuurlijk heerschte er, na deze daad van geweld, bij Bostonnen in den omtrek, eene groote gisting. Men te eene oogenblik verwacht geheel, dat eenige honderden Roomsch-katholijke Ieren, die aan eenen nieuwen ijzeren weg in de nabijheid arbeidden, trachten zouden zich over het gebeurde te wreken; doch de regering had nadrukkelijke maatregelen genomen, en de goede burgers van Boston hadden zich vereenigd, om de poging der overheid tot handhaving der rust te ondersteunen. Ook had de Roomsch-katholijke bisschop te Boston, de heer *Fenwick*, zijne geloofsgenooten in eene kerk bijeen doen roepen, en hen met den loffelijksten ijver vermaand, om zich niet tot wraakneming te laten verleiden. Al verder is er te Boston eene talrijke vergadering van gegoede protestanten gehouden, waarop met algemeene stemmen het besluit is genomen, dat zij de verwoesting van het klooster hoogelijk afkeuren, bereid zijn voor de veiligheid der personen en goederen van hunne Roomsch-katholijke broeders te waken, enz.

Te Philadelphia hebben den 12 en 13den Augustus onrustige tooneelen van eenen anderen aard plaats gehad. Het gemeen heeft daar, in navolging van dat van New-York, van deszelfs verbittering tegen de negers en kleurlingen doen blijken en eene kerk, waarin deze gewoon waren bijeen te komen, verwoest.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 8sten September.

Onder dagteekening van den 2den dezer meldt de *Neurenberger Korrespondent* uit Berlijn, dat de bijvoeging van eenige additionele artikelen aan het viervoudig verbond, tusschen de Noordsche mogendheden tot ernstige overweging heeft aanleiding gegeven, en waarschijnlijk door een formeel protest tegen alle dadelijke tusschenkomst in de zaken van het schier-eiland zal gevolgd worden.

— De nieuw benoemde Grieksche gezant aan de hoven van Pruissen en Beijeren, vorst *Maurocordato*, is op den 4den dezer te Munchen aangekomen.

— Een bijzonder berigt uit Napoli van den 4den augustus, in de *Augsburgsche Zeitung* opgenomen, vermeldt, dat aldaar op den laatsten der vorige maand waren aangekomen de Beijersche staats- en geheimraden *v. Kobell* en *v. Kleuse*, met eene bijzondere zending door den Koning van Beijeren belast, om de zaken van het Grieksch Regentschap te regelen. Het besluit dat zij overbragten hield hoofdzakelijk, dat de uitvoerende magt voortaan geheel den graaf *v. Armansperg* in handen zoude worden gesteld, en de overige leden van het regentschap, de generaal *v. Heideck*, en de heeren *v. Abel* en *v. Maurer*, uit deze hunne betrekking zouden worden ontslagen. Naauwelijks was dit besluit aan de bevolking van Napoli kenbaar geworden, of men zag allerwege de bewijzen eener ongeveinsde vreugde, welke zoo ver ging dat men slechts met moeite eene algemeene verlichting tegen hield. Aan de goede oogmerken der aftredende regenten laat men ten volle regt wedervaren, doch meent tevens, dat zij zich, in hunne verordeningen niet genoeg naar den geest en toestand der Grieksche natie hebben weten te schikken, zich meer met stelselmatige proeven, dan met wel berekende verrigtingen hebben afgegeven, en daardoor zonder eenig doel te bereiken, zich de bevolking hebben tegen gemaakt. De graaf *van Armansperg*, meer behoedzaam in zijne handelingen, wist zich de algemeene achting en liefde te verzekeren. — De heer *v. Kleuse* zoude overigens binnen weinige dagen naar Athenen vertrekken, om daar de vroegere ontwerpen tot herbouwing na te gaan en te wijzigen.

GRAANMARKT TE AMSTERDAM.

WOENSDAG, *den 10den September.*

TARWE. — Aan gebruikers verkocht: 126 ℔ witbonte Pools. *f* 220; — 127 jarige bonte dito *f* 190; — 130 puike Rhijn *f* 190; — 123 mindere dito *f* 175; — 126 Deensche *f* 150; — 125 Vriess. *f* 150.
ROGGE. — Schaars: 124, 126 ℔ Overijss. *f* 140, 144.
GARST. — Stil: 104 ℔ Vriess. winter *f* 104.
HAVER. — *Bij* gerijven gedaan: 78, 90 ℔ dikke *f* 67, 85.
BOEKWEIT. — Zonder handel.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

WOENSDAG, *den 10den September.*

NEDERLANDEN. pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4½ uur.
Werkel. schuld 2½	51 7/16	51 1/2	51 1/2
Dito dito 5	97 13/16	98	98
Uitgestelde dito	1 1/?		
Kansbill. dito	22	22 1/4	22 1/8
Amort. Syndic. 4½	99 1/4	99 5/8	99 5/8
Dito dito 3½	72 1/4	72 1/2	72 1/2
Schatkistbiljett. 6	100 1/4	100 3/8	
Oorlogslasten 5	100 1/?		
Leening 1831 6			
Handel-Maats. 4½			
FRANKRIJK.			
Inschr. Grootb. 3	76 1/4	76 3/8	
ENGELAND.			
Dito per 12 Aug. 3			
SPANJE.			
Certificat. Amst. 5	38 7/16	39 11/16	39 3/4
Dito *f* 1000 3	26 1/8	27 1/8	27
Uitges. 3 pc. Sch. 5	12 1/4	12 3/8	12 [illegible]
Cort. Bons Lond. 5	39 [illegible]	40 3/8	40 1/8
NAPELS.			
Certificat. *L & B* 5			
Dito *Falc. & C.* 5	88		
Leen. Lond. *R.* 5	96 1/2		
RUSLAND.			
Obl. *Hope* 1798. 6	103		
Dito dito 1828. 5	103 1/4		

pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4½ uur.
Cert. dito 1831. 5	97 5/8		
Obl. te London. 5			
Certif. te Hamb. 5			
Inschrijv. Asch. 6	67 1/16	67 [illegible]	67 3/?
Certificaten dito 6	67 5/8		
POLEN.			
Aand. Loot. fl. 300.			
PRUISSEN.			
Dito dito R. 50.	102		
OOSTENRIJK.			
Dito dito *f* 100.			
Dito dito „ 250. 4			
Metalliek 5	97 7/8	98	98
Dito Lond. gen. 5			
Dito 2½	61 1/4		
Oblig. *Goll & C.* 5			
Dito 4			
Cert. Stadsh. dit. 2½			
Ween. Bankact. [illegible]			
DENEMARKEN.			
Leening te Lond. 3			
BRAZILIEN.			
Dito *Rotschild.* 5	77		
GRIEKSCHE.			
Dito te London. 5			

DOOR VERANDERING VAN WOONPLAATS

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene zeer aanzienlijke, hechte, sterke en weldoortimmerde HUIZINGE, met 2 BOVENKWARTIEREN, HOF en ERVE, BROUWERIJ met een aanzienlijk getal VAATWERK, MOUTERIJ, KELDERS en PAKHUIZEN. — Te bevragen bij den inwonenden Eigenaar, wijk D, No. 229, op de Boschstraat te *Breda*.

Te BREDA bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.